

izhaja vsaki torek in soboto. Ako pade na ta dneva praznik, dan poprej.

Redništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je naslavljati pisma.

Frankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne uvažujejo pisma brez podpisa.

Rokopisi

dopisov se ne vračajo

GORICA

„Gorica“

stane na leto 10 K, za pol leta 5 K, za četrt leta 2-50.

Upravništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“ ulica Vetturini št. 9.

Za oglase

se plačuje od četverostopne peti vrste po 14 vin, za večkratni natis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin, in se prodajajo v raznih goriških trafikah.

Št. 35.

V Gorici, v torek dne 2. maja 1911.

Leto XIII.

Liberalni volilni shod v Štanjelu onemogočen.

Priprave.

Za minulo nedeljo so tržaški liberalni inteligenti aranžirali shod neke liberalne županske zveze, — kateri načeljuje tomajski župan Vran — na katerem naj bi se proglasil njih bog dr. Gregorin za kandidata v državni zbor. Župan tomajski Vran, znan po boleznih, ki se imenuje latinski „poslanitis“, ki je ozdravljiva le na poslanskem sedežu v deželinem zboru, je na povelje tržaške komande zbobnal skupaj kar liberalno leze in gre, kajti, zbirale so se pri „Starcu“ v Štanjelu najrazličnejše liberalne kraške korifeje gori od komenskih trtjonov doli do gabrovskega „škofa“. Seveda, sam Gregorin se ni upal na shod, marveč poslanih je bilo v Štanjel par tržaških škricov z izbuljenimi očmi in z izpitimi licami, na čelu katerih je stal urednik „Edinosti“, Makso Cotič. Prišel je pa tudi naš znanec A. Gabršček, slavni križki križ, Peter Medvešček, več vipavskih in kraških liberalnih učiteljev in takih le, ki jim služijo vrčki piva v to, da si jih v glavo mečejo itd. Pa tudi naših somišljenikov je bilo še precej, ki so prišli poslušat, kaj se bo na shodu pridigalo. Vseh skupaj je bilo okoli 200.

Trte, trte!

Tržaški liberalci so prinesli s seboj nek tiskan „Pejtega notar u botega Gregorin“ z naslovom „Kraške trte pred deželno sodnijo“. Cele kupe teh „bukelc“ so imeli in A. Gabršček je sprejel ulogo kolporterja in razdeljeval tiskane trtjone, ki naj bi pripomogli dr. Gregorinu na Dunaj. Slaba reklama, ki najbrže ne bo mnogo izdala.

„Shod“.

Na prostem za „Starcovo“ restavracijo so se torej zbrali možje. Za predsedniško mizo so sedeli: A. Gabršček, kriški Peter, urednik „Edinosti“ Cotič in komenski Jože Štrekelj. Na „kasonu“ (govorniški oder) pa smo zagledali tomajskega župana Vrana, ki je hajaje se po odru rekel, da bo sam predsedni: shoda. Potem pa je začel kvasiti o sedanjih državnih poslancih, ki niso naredili nič za kmeta, (Klici: Slabo spridevalo za vašega Lojzeta Štreklja!) o vinskem zakonu, o goriški gospodi, ki le diktira ljudstvu poslance (Klici: Saj vi Vran niste nikoli volil tiste, katere je predlagala goriška gospoda!) obsojal napadanje denarnih zavodov (A. Gabršček se je kisló držal! Klici: To pa to! Bravo Vran!), o nekem tiču, kateremu so izdrli oči zato, da bo pel tudi ponoči ter vprašal, kdo je ta tič? (Klici: Vran! Liberalci so kričali: Čuk! Nasprotni klici: Da, da, le čuk čuka.) Nastal je splošen hrup, kričanje je naraščalo. Vran: Prosim gospoda m.r. A tržaška poulična „inteligenca“ se je tako obnašala, da bi delala čast — indijancem. Klici: To je inteligenca! To bando ste pripeljali s seboj, da uduši vsak na sprotni glas! V Trst pojdite kroat in valjajte se sami v svojem blatu! —

Vran je nadalje jecljal nekaj o Solških dokladah na Krasu in se spodtikal nad dopisom v „Gorici“ „Glas upjočega v puščavi“ in trdil, da so klerikalci nasprotniki šole, (Klici: Ne nasprotniki šole, ampak nasprotniki divjanja libe-

ralnega učiteljstva!) potem je ustrelil še nekaj kozlov s svojo nerodnostjo in na koncu rekel, da predlaga za kandidata dr. Gregorina iz Trsta. Živio Gregorin! Klici: Kajpada naj živi!

Sedaj pa se je začel klic: Kaj pa Lojze Štrekelj? Ali ste ga vrgli med staro šaro? O liberalna nevhvaležnost! Vran je rekel: Štrekelj je izjavil, da ne sprejme kandidature! Klici: O le izvolute ga, potem bode videli, ali sprejme poslanstvo! Nočete ga več! Hrup je nastal. Vse je upilo tako, da se je malo razumelo.

Poslanec Zlobec nastopi.

Poslanec Zlobec je prosil za besedo. Ko je stopil na „kason“ je zagnala liberalna gospoda proti njemu velikanski krik. Kričali so: Doli z njim! Govoriti ne sme itd. A poslanec Zlobec se ni ustrašil in krepko, s povzdignjenim glasom je jel govoriti in odgovarjati tomajskemu županu Vranu. Klici: Živio Zlobec! Zavračal je očitanje Vrana, češ, da se ni nič ukrenilo proti novemu vinskemu davku, ko mu je dobro znano, da je razposlal dež. odbor okrožnico na vsa županstva, ki naj se izrečejo proti novemu davku, a ravno tomajsko županstvo je bilo tisto, ki tega ni storilo! Klici: Tako je! Sramota! Liberalci so postajali vedno surovejši in niso pustili več govoriti Zlobcu. Zlobec pa je med drugim rekel: Gospodje! Ako ste res liberalci in ljubitelji svobode, pustite vsem prosto besedo! Saj je govoril Vran! Zakaj bi ne smel govoriti jaz, ko mi je dal le ta besedo! Klici: Bojijo se resnice! S slepoto so udarjeni!

Vran

je spet nekaj čvekalo in rekel, da oni hočejo sami izbrati poslanca, da nočejo komande iz Gorice in sploh nočejo biti komandirani od gospode. (Klici: Saj vas komandira tržaška gospoda! Ali ni Gregorin velik gospod!) Nastal je velik hrup. Vran je večkrat pil vodo, nakar mu je nekdo zaklical: Ni čudo, da so vodeni njegovi govori! — Ker ni hotelo biti miru, je stopil na „kason“

učitelj Peter Medvešček

iz Sv. Križa ter predlagal neko zahvalo Štreklju in rekel, da Vipavci ga s težkim srcem pustijo! (Klici: To ni lepo! Ker je bil Štrekelj tako dober poslanec, čemu izbirate drugega! Sami pljuvate v lastno skledo in si dajete sami najslabše spridevalo! Nek liberallec je zaklical: Štrekelj je bil boljši poslanec kakor Gregorčič, nakar mu je nekdo odgovoril: Najbrže ne ker dr. Gregorčiča njegovi volilci ne vržejo med staro šaro, kakor ste storili vi z vašim Štrekljem, marveč ga bodo spet volili in tudi izvolili!)

Lukežič prosi za besedo.

Med splošnim hrupom je prosil za besedo pristaš S. L. S. iz Gorice Lukežič, na katerega so tržaški škrici in drugi liberalni neotesanci bruhali uže med „shodom“ lastno gnojnico. Ko mu je Vran dovolil besedo, je nastal velik huronski krik in vik. Nekateri so vpili: Doli z njim! Kdo je ta! Ga nočemo poslušati! Ga ne poznamo! Gabršček je upil, Cotič se pridružil. Nemir je trajal nekaj minut. Lukežič je apeliral na Vrana, naj napravi mir. Vran je zahteval od Lukežiča, naj se legitimira. A ta je rekel, da saj je povedal ime in priimek. Vran: Vi ste urednik „Gorice“ in „Prim. Lista“. Lukežič: Nisem! Vran:

Lažete! Lukežič: Vi lažete! Vran: Vi! Lukežič: Vi! Vran: Vi! Lukežič: Vi! itd. Ta vi in vi je trajal gotovo eno minuto. In da se je Vran zlagal, ko je to trdil, je potrdil tudi A. Gabršček, ki je rekel, da Lukežič ni urednik „Gorice“ in „Prim. Lista“, ampak da le sodeluje pri listih. Vran laži ni preklical. Sicer pa je zaklical A. Gabršček: Noben hudič ne ve, kdo je pri vas prav za prav urednik! Seveda mu ni ostal Lukežič dolžan odgovora. —

Vran Lukežiču: Vzamem Vam besedo! Lukežič: Saj še govoril nisem! Jaz hočem govoriti. Shod je javen! Rekli ste poprej, da bo smel vsakdo govoriti! Sedaj pa požirate dano besedo! Ako ne bom jaz govoril, tudi drugi ne bode govoril! Slišita naj se oba zvona. Zato zahtevam, da napravite mir! Ako pa tega ne morete narediti, ne spadate na predsedniško mesto!

V tem času pa je divjanje liberalcev prispelo na vrhunec. Vzdigovali so pesti proti Lukežiču in ga hoteli potegniti s „kasona“. Drugi so pa vpili: Živio!

Govori naj! On ima besedo! Liberalci se bojijo resnice itd.

Med kričanjem in razsajanjem je župan Vran hitro shod zaključil, ne da bi dal dr. Gregorinovo kandidaturu na glasovanje ter rekel, da on ni več odgovoren za nadaljne posledice.

Tako je končal ta prvi tržaški volilni nastop na vročih kraških tleh. Sicer priznavamo, da je bila večina navzočih nam nasprotnega mišljenja, a pomisliti je, da so zbobnali te liberalne elemente s celega Krasa in je bilo Štanjelcev in Kobdiljcev le malo navzočih. Dr. Gregorin ne bo preveč vesel tega shoda, kajti od Štanjelcev in Kobdiljev bo najbrže odnesel dr. Štepančič lepo večino.

Ta shod pa je pokazal, kako surove in naravnost propale elemente skrivajo tržaški „Edinjaši“ za plečami in jih jemljejo s seboj na nevarne politične skoke, da z umazanostjo lastnega jezika delajo javno mnenje. Prvič smo se z njimi srečali v nedeljo. So si pač več škodili kakor pridobili!

Kraške trte pred tržaškim deželnim sodiščem.

Kot prva priča je imel biti zaslišan vinarski nadzornik Postl. Toda njega ni bilo v predsobi. Zato se je zaslišal Ivan Gabrovec, sin župana v Mavhinjah.

Ivan Gabrovec je priznal, da je pritisnil občinski pečat na dotično prošnjo in izjavo, da so v izkazu navedeni prosilci siromašni; toda da ni mislil na nič slabega. Potrdilo o siromaštvu petentov je spisal Forčič. (Ali ni vedel županov sin, da je obč. Mavhinje trte že vdobila? Op. ur.)

Preds.: Ali veste, koliko oseb je bilo vpisanih v izkazu?

Priča: Ne vem ničesar; jaz nisem mislil na nič slabega.

Preds.: Ali ne veste, da so bile vpisane v izkazu tudi osebe, ki ne ekzistujejo?

Priča: Ne.

Drž. pravdnik: Vi bi bili podpisali, tudi če bi se vam predložila na tak način kaka menica?

Priča molči.

Slavik: Ste-li večkrat brez vednosti očeta rabili obč. pečat?

Priča: Imel sem dovoljenje od očeta, da v njegovi odsotnosti opravljam občinske posle.

Nato je bil zaslišan oče prejšnje priče Blaž Gabrovec, župan v Mavhinjah.

Preds.: Kaj veste o onem potrdilu, ki ga je podpisal vaš sin Širci, Forčiču in Pipanu?

Priča: Jaz nisem vedel prej ničesar.

Preds.: Ali vam ni sin povedal? Priča: Da, pozneje. Sicer je imel sin moje dovoljenje, da sme v mojem imenu opravljati občinske posle.

Preds.: Ne veste, da so v izkazu tudi osebe vpisane, ki ne ekzistujejo? (Čita nekatera imena)

Priča je v zadregi.

Preds.: Ali vam ni Širca pravil, da so ga drugi pregovorili, naj gre na namestništvo po trte.

Priča: Da, nekaj takega mi je pravil...

Priča Josip Besednjak iz Komna je izpovedal sledeče: Povedalo se mi je od več strani, da so se poslale na moje ime trte iz državnih nasadov, čeravno se nisem prigljalil za vpisanje v izkaz prosilcev. Po nasvetu Josipa Kovačiča iz Komna sem tudi podpisal pri namestništvu v Trstu izjavo, da nisem prosil za trte. Meni je učitelj Josip Štrekelj iz Komna rekel, da je naročil trte na moje ime in pa še na ime osem drugih oseb (ki se niso prigljasile za vpis), za katere so došle trte, ki jih je pa Švara vzel. Štrekelj je rekel, da mi trte povrne v jeseni. Če vas kdo vpraša, je rekel, recite, da ste mi ukazali vas vpisati, a da ne veste za koliko trt. (Zakaj je prigovarjal Štrekelj pričo, k tej izpovedi, naj sodijo naši čitatelji!) Rekel sem mu pa, da sem že podpisal izjavo, da nisem o tem ničesar vedel in da nisem tudi nikomur ničesar ukazal in za nič prosil.

Predsednik pokaže na obtožence ter vpraša pričo: Poznate te ljudi?

Priča spozna nekatere.

Preds.: Vam je znano, da bi bil kdo teh naročil na vaše ime trte?

Priča: Ne.

Nato se je zaslišal Josip Pipan iz Preserij kot priča.

Preds.: Kaj veste o trtah, ki so prišle v Komen?

Priča: Trčon iz Gorjanskega in Dugulin, župan škrbinski, sta vozila trte Forčiču v Preserje. Komenski tajnik Čotar je dal Janezu Kovačič iz Svetega št. 83, ki je prišel k njemu po trte, listek, s katerim naj gre k Forčiču v Preserje po 400 bilf. (Zakaj ni Čotar dal trt, ko je pač izjavil pri zaslišanju, da so prihajale za razdelitev na županstvo?! Kaj so delale trte pri Forčiču?! Mogoče bi znal o tem povedati Vicko Bujas pok. Šime v Dolacu blizu Šibenika v Dalmaciji!!! Op. ur.) Forčič je rekel Kovačiču, da jih nima. Ta je pa odgovoril, da jih ne pride več iskat.

Podžupan iz Preserja Jožef Pipan je naročil trte na ime svojega brata

Andreja, ki je pa v Trstu. Tretji brat Anton pa je o tem izvedel in se podal k Čotarju, naj mu da trte, ki so prišle na ime Andreja. Čotar mu je dal nakaznico za 2000 kolči, ki naj jih dvigne pri bratu Jožefu. Ta jih ni hotel dati in ko je Anton grozil, da bode drugače postopal, mu je vendar dal 800 kolči, 1200 je pa obdržal zase.

Moj (od priče) brat Anton pa je bil naročil trte. Ko so trte prišle, podal se je k Čotarju, da jih prevzame. Čotar je rekel, da jih nima. (Torej se vendar niso razdeljevale na županstvu. O. u.) Dobil da jih bode pri Forčiču v Preserjih. A tudi tu jih ni dobil. Podal se je zato na namestništvo, kjer mu je dal vinarski nadzornik listek, s katerim bo dobil trte pri Forčiču v Preserjih. (Hm. hm. čudna reč. O ur.) Ta listek je moj (od priče) brat oddal pri Forčiču, ki je takoj po enem delavcu poslal trte mojemu bratu v hišo in sicer brez plačno, akoravno je prosil moj brat trte proti odškodnini. (?)

Jožef Švara iz Svetega je dobil od Čotarja listek za 400 bilf, ki bi jih imel dobiti pri Forčiču v Preserjih. Forčič mu je dal le 200 kolči in Švara je moral plačati 20 vin. za prevoznino.

Alojzij Pipan je moral nesti Frančišku Masten 200 bilf, ker ga je tam čakal občinski redar, kateremu je Masten tudi plačal trte v znesku 7 K 40 vin.

Pred s.: Veste li, kaj se je godilo v drugih krajih?

Priča: Ne. Jaz vem samo za Preserje.

Slavik: Vi ste eden takih, ki so brskali v tej zadevi. Ali ste liberalci?

Priča: Meni so vsi enaki!

Priča Ivan Švara iz Svetega je izjavil, da je rekel le prijateljski Forčiču, da bi potreboval 600 trt, a da je bil vpisan za 1600. Rekel je tudi, da sprejme trte le brezplačno, a on je bil vpisan za dobitve trt po znižani ceni. Dobil pa ni ničesar.

Nato je bila zaslišana priča Jožef Terčon iz Gorjanskega.

Pred s.: Veste, kaj se je godilo giede trt v Gorjanskem?

Priča: Vem, da je bilo dosti vpisanih in ko so trte prišle, da niso dobili ničesar ali pa dosti manj, kot so zahtevali.

Pred s.: Vi ste tudi rabil trte?

Priča: Da.

Pred s.: Kake so bile trte?

Priča: Kako leto dobre, kako pa

slabe.

Pred s.: A l. 1907?

Priča: Polovica dobrih in polovica slabih.

Pred s.: Vesti li kaj o tem, da bi bili ljudje naročili in da niso prišli po nje?

Priča: Ne vem.

Pred s.: Je li ostajalo kaj trt pri županstvu?

Priča: Ne vem.

Kot zadnja priča je prišel na vrsto vinarski nadzornik v pokoju Adolf Postl iz Trsta, stanujoč v Gorici. Govoril je nemško.

Razložil je postopanje pri razdeljevanju trt.

Pred s.: Ali je oblast vedela o neredih, ki so se dogajali pri razdeljevanju trt?

Priča: Ne.

Pred s.: Obtoženec Pečenko je rekel, da ste mu rekli, da je vseeno, kdo dobi trte, samo da ostanejo v Avstriji?

Priča: O tem ne vem ničesar.....

Mogoče da sem rekel tako v šali....

Pred s.: Ali vam ni bilo znano, da se je tudi poprej tako delalo?

Priča: Se ne spominjam....

Pred s.: Rekel se je, da se je že 20 let tako delalo.

Priča molči.

Pred s.: Pečenko, ali se gotovo spominjate, da se je tako izrazil Postl.

Pečenko: Gotovo se spominjam; povedal sem Postlu kako se dela in je rekel, da je vseeno kdo dobi trte.

Pred s.: Jožef Štrekelj vas je večkrat ustmeno in pismeno opozoril na ta način dobivanja trt. Ali se ne spominjate?

Postl: Jaz se nič ne spominjam.

Pečenko: Saj se tako dela tudi v drugih kronovinah.

Ryb.: Ljudje so zato tako delali, ker jim je vlada dajala le polovico za-prošenih trt.

Postl: Kaj se je s trtami potem zgodilo, se ne da natančno kontrolirati.

Pred s.: Ima li država kako škodo, če so tudi neopravičene osebe dobivale trte?

Priča: Ne.

Pred s.: Če bi se n. pr. trte iz nasadov ne porazdelile, kaj se z njimi zgodi?

Postl: Kar ostane, se sežge.

Pred s.: Kakšne so bile izdane trte?

Priča: Prve in druge vrste.

Pred s.: Koliko stanejo trte državo?

Priča premišlja: 1000 reznic 6 K, koreniki pa 20 K.

Zabavnik: To se mi zdi malo. Pravzaprav stanejo 17 oziroma 50 K.

Drž. pravdnik: Vi pravite, da država ni imela pravzaprav nobene škode. Vi ste najbrže mislili na materialno škodo?

Postl ne razume vprašanja.

Pred s.: Ali se je dosegel namen vlade, če se je tudi tako postopalo?

Priča: Rekonstrukcija vinogradov se vseeno vrši.

Pred s.: Torej je namen vlade vseeno dosežen.

Drž. pravdnik: Je li bil Pečenko kot trgovec s trtami upravičen dobiti trte, če ima lastno zemljišče?

Priča: Da.

Rybař hoče citati neko poročilo o sličnem slučaju v Biogradu v Dalmaciji.

Drž. pravd. čita oglas sežanskega glavarstva, kjer je rečeno, da imoviti trtorejci sploh ne morejo dobiti trt iz drž. trtnic po tarifnih cenah: Pečenko je imovit trtorejec, ali tega ne veste?

Priča: Ne.

Pravd.: Kako pa je dobil tudi on trte?

Postl: Za nas je merodajno potrdilo oblasti.

Slavik: Trte so se izdajale brezplačno ali pa po znižani ceni?

Postl: Da.

Pred s.: Pipan je rekel, da ste se izrazil, naj on vzame več trt, da ne bi imel vi sitnosti z njimi.

Postl molči.

Pred s.: Vam je li znano, da bi bil Pečenko plačal za 20 000 trt?

Priča: Ne.

Predsednik je nato vprašal ali ima kdo še kaj vprašati pričo, ker ga misli takoj odpustiti, da se odpelje v Gorico, za kar je prosil. Oglasil se ni nikdo.

S tem je bilo končano zaslišanje prič.

Odredil se je nato četrtturni odmor

Dopisi.

V Solkanu, 1. maja. V nedeljo ob 11. uri predp. se je zaključil v prostorih tukajšnje ljudske šole tečaj za mizarje, ki je trajal od 20. oktobra l. l. do 30. aprila t. l.

V ta tečaj se je vpisalo 27 mizarjskih obrtnikov, od katerih je bilo 10 šolskih prostorih obrtniki s strokovnim učiteljem Mercino, župan solkanski in več starejšin ter prof. Makuc. Od kursorija za pospeševanje obrti sta prišla gg. prof. Berbuč in inženir Rascovich.

Prof. Berbuč je v svojem nagovoru na kratko označil pomen takih tečajev, ki dajajo sicer v prvi vrsti bolj teoretičen pouk, a ta je temelj zdravemu in stalnemu razvoju in napredku praktične obrti. Pohvalil je marljive obiskovalce tečaja ter navduševal obrtnike k

marljivosti in vztrajnosti, ki omogočita stalen uspeh.

Ko so se posameznikom še spridevala razdelila, je bil konec oficijelnemu zaključku tečaja.

Politični pregled.

Poljsko-jugoslovanske konference.

V Krakovu je bila v nedeljo konferenca vodilnih poljskih politikov z merodajnimi osebami Jugoslovanov, kjer se je razpravljalo, kako ustvariti tesnejše razmerje med Poljaki in Jugoslovani v državnem zboru. Med Jugoslovani so se osobito v tem smislu izjavili bivši zbornični podpredsednik Pogačnik, deželni glavar vojvodine Kranjske dvorni svetnik Šuklje, deželni odbornik dr. Evgen Lampe in voditelj hrvaške kmečke ljudske stranke Radić, ki so naglašali, da bi bili za oba naroda ugodni uspehi. Zvečer je bil banket, na katerem se je napravalo ožji politični zvezi Poljakov in Jugoslovanov.

Rusija se pripravlja na vojsko s Kitajsko.

Rusija se resno in naglo pripravlja na vojsko s Kitajsko. Finančni minister Kokovcev se je odpeljal v Pariz, da izposluje vojno posojilo. Vojni in mornariški minister Suhomlinov ter Grigorejev sta se pa odpeljala v Mandžurijo, da inšpicirata odotne čete in poamursko flotilo.

Domače in razne vesti.

Vse one gg. naročnike, ki do sedaj še niso plačali zaostale naročnine, pozivljamo, da to čim prej store.

Volivci pozor! Volilni imeniki bodo v goriškem okrajnem glavarstvu pri vseh občinah razporeženi na vpogled od 30. aprila pa do 14. maja t. l.

Našim zaupnikom priporočamo najtopleje, da se prepričajo v tem času ali so vsi volivci v volilne imenike vpisani in da ravno v tem času tudi reklamujejo volilno pravico za one, ki bi bili izpuščeni.

Kakor namreč čujemo, je število volivcev v izkazih, predloženih goriškemu okrajnemu glavarstvu, skoro v vseh občinah sedaj manjše nego je bilo pri zadnjih volitvah. Iz tega bi se dalo sklepati, da so ti izkazi pomanjkljivi in da je bilo več volilcev iz njih izpuščenih. Prav zato pa priporočamo našim zaupnikom še enkrat, da razporežene volilne imenike natanjko pregledajo in volilno pravico za izpuščene volivce pravočasno reklamujejo.

Volilni imeniki morajo biti vsak dan razporeženi strankam na vpogled. Ako bi se kako županstvo taki zahtevi upiralo, češ, da sta pri županstvu v tednu samo n. pr. dva dneva določena kot uradna dneva, naj se naši zaupniki pritožijo takoj pri okr. glavarstvu, ki bode dotično županstvo gotovo poučilo, kaj je njegova dolžnost.

Pritožbe ali reklamacije se vlagajo pri županstvu ali tudi pri glavarstvu tekom štirinajstih dni od dneva, ko je bilo v občini razglašeno, da je imenik razporežen.

Pritožba ali reklamacija se za more napraviti pri županu pismeno ali ustmeno, in sicer za vsak slučaj ali vsako osebo posebej. Če se hoče kdo pritožiti, da sam ali

drug volilni upravičenec ni vpisan v imeniku, mora se dokazati, da je izpolnil 24. leto, da je avstrijski državljani in da biva v občini najmanj eno leto. To se dokazuje z rojstnim ali domovinskim listom in potrdilom županstva ali gospodarja o bivanju.

Vsa ta dokazila in vloge v reklamacijskem postopanju so koleka proste. Ako kdo reklamaciji ne priloži teh dokazil, more župan njegovo pritožbo kratkomalo odbiti.

Če je kak neupravičenec vpisan v imeniku, mora se povedati vzrok, zakaj naj se črta. Župan pa mora osebi, ki naj se črta iz imenika, dati priložnost, da v teku 24 ur izreče svoje mnenje pri županstvu ali glavarstvu.

Vse pritožbe ali reklamacije mora župan najpozneje v treh dneh naznaniti glavarstvu, od katerega dobiva navodila.

Če okrajno glavarstvo odvrne pritožbo, sme se v treh dneh napraviti priziv na namestništvo. Proti odloku namestništva ni dovoljen priziv.

Volilni imenik goriškega mesta za prihodnje državnozbornske volitve je razporežen pri anagrafičnem mestnem uradu od 30. aprila pa do 13. maja t. l. Upogled v ta imenik je dovoljen vsakemu in sicer ob delavnikih od 8.—12. ure predp. in od 2.—6. ure pop.

Morebitne reklamacije pa se bodo vsprejemale na istem uradu bodisi pismeno ali ustmeno v gorišmenjeni dobi in sicer tudi ob delavnikih od 8.—12. ure predp. in od 4.—6. ure pop.

Oni, ki ne ganejo niti z mezin-cem za volitve so kajpada velenarodnjaki pri „Edinosti“. Tako je pisala „Edinost“ o svojem Gregorinu, ko je bil zopet izvoljen goriškimi dež. poslancem pri zadnji (nadomestni) volitvi na Krasu. No, mi smo takrat že dokazali, da nista dr. Gregorin in „Edinost“ gibala le z mezin-cem, ampak tudi z neresnicami, pred katerimi se še danes skrivata. Da se bosta za prihodnji državnozbornski kraško vipavski mandat pošteno pehala in potila, sta pokazala na svojem razbitem shodu v Štanjelu minulo nedeljo. Ponatisnila sta vsa svoja poročila o obtožbi kraških trtjonov v posebni brošuri, katere sta kar cele gromade poslala v Štanjel razdeliti med zborovance. Če pomislimo, da so celo njihju tozadevna poročila — ako ne upoštevamo oprostilnega izreka sodišča — taka, da trtjonom (t. j. „Edinostnim“ agitatorjem pri prih. volitvah) več škodujejo nego koristijo, potem si lahko predstavljamo, s kakim ognjem sta pričela že svojo agitacijo! Kaj pa bo še? Ali nas to prav nič ne straši, ampak še le prav veseli, ker s tem gospodje posredno priznavajo, da so minuli za nje oni lepi časi, ko je Gregorin nastopal na Krasu kakor kak rimski imperator.

„Doli farji, doli farška golazen“ so kričali na nedeljskem shodu v Štanjelu tržaški škrici, a „farja“ ni bilo na shodu nobenega. Kaj bi se zgodilo, ako bi bil kateri navzoč! Pobili biga! Tako barabsko robo ima „Edinost“ okoli sebe! Škandal!

Koritovstvo in fajmoštrovstvo so očitali tržaški liberalni krokarji na nedeljskem shodu v Štanjelu našemu pristahu Lukežiču. Rekli so mu, da je debel k. kor fajmošter zato, ker je koritar. Seveda jim Lukežič ni ostal dolžan odgovora rekši: „Tržaški škrici, namesto da krockate in se vlačite po tržaških beznicah cele noči, pojdite spat kakor jaz, pa bode te debeli kakor fajmoštri!“ — Tržaški škrici pa niso videli poleg sebe debelega urednika „Edinosti“ Cotiča,

katerega trebnj ni nič manjši kakor eden in pol Lukežičevega! Ni lepo, da to pišemo, a tržaška gnjila roba nas k temu sili. Kdo je koritar, že povejmo!

Besede, besede! — „To je velika hiba naše javnosti, da tako rada hiti s svojimi sodbami, vzlasti tedaj, če se more znašati nad svojcem. Ta hiba bi se utegnila hudo maščevati, ker ogreva čustva in jemlje veselje do narodnega ravno njim, ki — delajo z najpoštenjšimi nameni, da bi koristili stvari naroda, previdno računaje z danimi razmerami, ki so tu, naj pa je že to nam prav ali ne.“

Tako moralizuje liberalna „Edinost“ v članku „Nekoliko pojasnila k sporazumu v Istri“. Boli jo, da je rodil istrski sporazum z Italijani v njenem taboru veliko nevoljo proti hrvatskim zastopnikom, katerim da je malo manjkalo, da niso bili označeni kakor izdajice svojega naroda. Ti nezadovoljniji iz njenega tabora da so verjeli tozadavnim poročilom v „Piccolu“ in da niso smatrali za potrebno počakati s svojo sodbo vsaj toliko, da dobe pojasnila tudi od druge strani.

Zares lepe besede, ali besede, ki nimajo za seboj dejanj tistega, ki jih govorijo. Kakor vedno, uči tudi tu „Edinost“ druge nečesa, česar sama ne dela. Najboljši dokaz njeno nastopanje proti naši stranki in našim poslancem. Ti smatrajo — kakor ni težko razvideti — v novjšem času za važno dolžnost, braniti pristop v deželno zastopstvo možu, kateremu nesrečni temperament ne dovoljuje mirnega delovanja z drugimi za blaginjo drugih, katerega gmotni položaj je tak, da mu zabranjuje nesebično in nekoristolovno, požrtvovalno izvrševanje rodoljubja niti na polju strankarstva, kamo li na polju deželnega gospodarstva in deželne uprave; kateremu je se danja veleakutna kriza v liberalnem političnem vodstvu, in še akutnejša v liberalnem denarnem gospodarstvu na eklatanten način dokazala, da mu nedostajajo niti sposobnosti niti zasluženja pravega ljudskega zastopnika ne v deželnem zboru in še manje v deželnem odboru. Da je vse to res, ve danes vsa goriška dežela in ve tudi „Edinost“. Ali „Edinost“ je vedla že davno, kot so vedeli naši poslanci. In kaj je naredila? Nasproti se je vrgla našim poslancem, začela zagovarjati in braniti tega človeka, začela podpirati njegovo koristolovno politiko kot velenarodno, slikati jo ljudstvu kot edino pravo, itd. Tako je hitela „Edinost“ s svojimi sodbami o naporih naših poslancev, ki so hoteli odvrniti od dežele zlo, ki duši sedaj liberalno stranko. Srečno se je čutila, da se je mogla znašati nad svojci, ki nismo njenega političnega mišljenja. Ali ni tudi ona ogrevala čustva in jemala veselje do narodnega dela ravno njim (našim poslancem), ki delajo z najpoštenjšimi nameni, da bi koristili stvari naroda? Pri tem pa so morali računati tudi z neznanimi razmerami, katere tvori z ene strani Slovincem za sedaj nezlomljiva deželnozborna večina italijanska, z druge strani pa liberalna opozicija slovenska, ki ji je spiritus rector lastnik „Edinosti“. Računaje s temi razmerami torej niso mogli zastopati, kakor bi bili radi, da bi bili izvojevali vse pravice našega jezika judi v deželni upravi. „Edinost“ je pa živigala na vse te razmere, zahtevala od naših poslancev pravih čudežev v e-

dino svrhu, da je mogla udrihati po njih, dobro vedoča, da jim dela krivico. In ker se zdaj zgraža nad „izvestnimi stranmi“, da niso istrskih hrv. zastopnikov označili malodane kakor izdajice svojega naroda, ji moramo poklicati v spomin, da je ona naše poslance imenovala kar naravnost izdajalce naroda.

Zopet nov donesek k njeni slavi: k slavi junakinje besedi!

Spremembe v politični službi. — Zadnjič smo posneli po „Fremdenblatta“ vest, da pojde namestništveni podpredsednik v Trstu grof Schaffgotsch v pokoj ter da pride na njegovo mesto grof Attems iz Gorice, na katerega mesto v Gorico bi prišel naslovni dvorni svetnik Lasciac. Kakor doznajemo prav iz dobrega vira, je bila ta vest netočna. Za namestništvenega podpredsednika v Trst pride sicer res voditelj okr. glav. v Gorici grof Attems. Dosedanji namestništveni podpredsednik v Trstu grof Schaffgotsch pa ne pojde v pokoj, marveč pojde kot namestništveni podpredsednik k namestništvu v Lince. Istotako ne bode naslednik grofu Attems naslovni dvorni svetnik Lasciac, pač pa voditelj sezanskega okr. glav. namestništveni svetnik Rebek.

Nova kapucinska cerkev bo v kratkem času dovršena. Na mestu, kjer je prej stala majna cerkva, ki je imela to prednost, da je bil vedno zelo dobro obiskovana in mnogokrat prenapolnjena, se vzdiguje nova krasna stavba, ki bo služila dušnim potrebam vernikov. Od vseh strani se izraža želja, da bi se to svetišče kmalu izročilo svojemu vzvišenemu namenu. Ta želja bo torej kmalu izpolnjena. Za binkošti, če ne že poprej, bo cerkev blagoslovljena in vršila se bo v njej božja služba. Drugo nedeljo po binkošti t. j. 18. junija jo bo prevzeli knez in nadškof goriški dr. Fr. Sedej slovesno posvetil.

Pri tej priliki izrekamo prizrčno zahvalo vsem dobrotnikom te prelepe hiše božje. Goričani in ljudstvo iz okolice so pokazali s svojo požrtvovalnostjo, da se v njih srcih gori ljubezen do Boga in do sv. katoliške cerke. To gorečnost so pokazali v dejanju, ker so z denarjem in z brezplačnimi voznjami pripomogli, da se je to monumentalno delo jako lepo izvršilo. Nova cerkev, ki je krasota goriškega mesta, bo pričala še v poznejših časih o požrtvovalnosti vernih Goričanov in vernega ljudstva okolice.

Vkljub tej požrtvovalnosti še ostane večji del stroškov nepokrit in treba bo še v prihodnje trkati na radodarna srca dobrotnikov. Upamo pa, da naše verno ljudstvo svojih kapucinov ne bo zapustilo.

Mestni magistrat goriški je pri tej novi zgradbi, ki je v kras goriškemu mestu, popolnoma nedolžen in je odbil vse prošnje kapucinskega samostana za podporo.

1. majnik. — Včeraj dne 1. majnika so socialni demokratje tudi v Gorici proslavljali svoj praznik, sicer jako mirno. Popoludne ob 3. urah so se zbrali na telovadnem trgu. Pridigala sta jim tiskar Callini in dr. Tuma. Konstatirati moramo, da je tiskar Callini dostojnejše govoril nego odvetnik dr. Tuma. Po končanih govorih so priredili po mestu obhod, katerega se je udeležilo kakih 160 „kompanjov“, med temi seveda tudi dr. Tuma. Po obhodu

so imeli na Goriškem plesati, pa jim je dež preprečil to veselje.

Italijanski narodni socialci ali bolje rečeno mazzinijanci so šli pa v Ločnik uganjat svoje komedije. Druge nesreče ni bilo.

Promocija. — Dne 28. aprila je bil na c. in kr. živinozdravniški vis. šolna Dunaju promoviran živinozdravnikom g. Drejčiče Poberaj, doma iz Solkana pri Gorici.

Lovsko in strelsko društvo za Goriško priredi v nedeljo, dne 7. t. m., streljanje na tarčo na vojaškem strelišču v Panovcu. Začetek točno ob 2 h popoldne.

Imenovanja v vojaštvu. — S. I. majem so imenovani: polkovnik gen. Štaba Karol Scotti, novi goriški brigadir, generalmajorjem; pri 47. pešpolku: podpolkovnikom major Julij Kobliška; majorjem stotnik Bogomir Hofer; stotnikom nadporočnika Leopold Schubert in Mavricij pl. Merten; nadporočnikom poročnika Karol Tengler in Ervin Diesner; poročnikom pa praporščak Aleksander Götz.

C. kr. uradniki v Gorici nameravajo osnuti zadrugo za stavljenje hiš. Kakor smo seznanili, bi bil namen te zadruge dvojen. Prvič bi se zidale posameznim udom hiše, katere bi postale last istih po nekaj letih. Drugič bi zidala ta zadruga večje hiše, v katerih bi stanovali ostali društveniki. Te večje hiše ostanejo last zadruge. Na ta način hočejo c. kr. uradniki poskrbeti za boljša in ceneja stanovanja kakor tudi neodvisnost od hišnih gospodarjev. — Mi pozdravljamo veseljem ta sklep goriških c. kr. uradnikov in želimo pripravljalnemu odboru obilo sreče, da se mu posreči uresničiti zapričeto delo.

Za „Narodni muzej“ so darovali: G. Ferletič Ernest, čevlj. moj. Miren, 1 knjiga (London 1734.); Italij. avstr. zakonik 1781. in 2 novca. — Čok II. let. uč. 4 novce. — Koštjal prof. 1 novce. — Prof. Schaup, 1 zemljevid l. 1800. — Gospica Srebrnič, učiteljica: 2 naglavni stari ruti (čipkasti), 2 leseni žlici (narodni ornamenti), 3 stare knjige ter 4 bakr. in 3 srebrne novce. — G. Mihael Batič (Gorica) 2 stari slike. — G. Polonca Košmrt, Gorica, 1 svetinjo s sv. Gore l. 1539. — G. Franc Kocjančič, Podgora, 6 novce (2 rimška). — Štrukelj, II. let. 1 knjigo in 3 novce. — G. Rozina K. 1 novce — Bevk Franc, učitelj, III. letnike je na bral na Bukovem in v Zakolci sledeče lepe predmete: 2 slike na steklu; 2 stari svilnati ruti; 1 staro usnjato nožnico za nož in vilice; 1 leseno škatljico za žveplenke; 1 strojček za vltvanje svinčenk; 5 takih krogelj; 1 mošnjček za kroglice; 2 svinčena gumba (domače delo); 1 kljukico iz roga za kolovrat; 3 stare slov. knjige in 3 stare „Pratike“ (1 še v bohoričici). — Fr. Taučar II. gim. 18 novce in 1 pap. rubelj. — Bratuš II. let. 3 novce. — Birs Peter 1 novce in Klanjšček Josip 3 novce. — Gg. zastopniki na deželi so naprošeni, paziti posebno na narodne izdelke, noše, posode itd. Kakor se vidi, je takih stvari še dovolj med ljudstvom, torej pogumno naprej.

Častnim meščanom je enoglasno imenovalo občinsko zastopstvo v Korminu namestnika princa Hohendorfa za zasluge, ki si jih je pridobil s tem, da je cesar lani povzdignil Kormin v mesto.

Shod trafikantov. — Podpisani vabi za nedeljo 7. t. m. cenjene gospođe ude in neude, k velikemu in važnemu shodu, kateri se bode vršil v salonu restavracije pri „Treh kronah“ v Gorici ob 3. uri popoldne. Prosi se, da pridejo v velikem številu trafikanti, ker se bodo razpravljale važne reči v korist trafikantov.

Odbor.
Toča je uže obiskala naše vinograde na Vipavskem in sicer minuli petek. Potokla je — sicer ne hudo — nekatere podčavenske občine. Tudi v Gorici, v goriški okolici in v Brdih se je pojavila sodra, ki pa ni napravila mnogo škode.

Vozni red, veljaven od 1. maja do 1. oktobra t. l. je priložil današnji štev. „Gorice“ irgovec gosp. Teod. Hribar.

Orožniške ekspoziture so se ustanovile v Robiču in Srednjem Logu. Vsaka ima tri orožnike.

Za mornaričnega superiorja je imenovan veleč. g. mornarični kurat Karol Kokolj, mornaričnim nadkuratom pa mornarični kurat veleč. gosp. Anton Pipan.

Za državnozbornske volitve je izdal trgovinski minister dr. Wetskirchner vsem poštnim in brzojavnim ravnateljstvom navodila, ki naj zajamčijo neoporečno zmagavanje vseh poslov, ki se izdatno pomnože vsled volilnega gibanja. Posebno je naloženo poštnim in brzojavnim ravnateljstvom, naj ukrepejo potrebno, da se bodo pošiljatve, nanašajoče se na volitve, točno odpošiljale in skrbno dostavljale. S poštnimi pošiljatkami, določenimi v volilne svrhe, ni smeti postopati kakor z nenujnimi tiskovinami, marveč jih je dalje odpošiljati nemudoma. Posebno treba paziti na dan volitev, in pa v času med glavnimi in ožjimi volitvami, da ne bo zastajanja v poštnem in brzojavnem prometu. Zato naj poštna in brzojavna ravnateljstva sporazumno s političnimi oblastmi ukrepejo primerne odredbe, da se uradne ure razširijo in zasnujejo morebitne posebne zveze med posamičnimi volišči in glavno volilno komisijo. Vse uradne, na volitve nanašajoče se pošiljatve je dostaviti takoj, čim so dospele.

Občni zbor „Slovenskega planinskega društva“. Koncem leta 1910 je imelo skupno društvo 3172 članov in sicer osrednje društvo 1034 — za 58 več kakor prejšnje leto — in 19 podružnic, skupaj 2138 — za 12 več kakor prejšnje leto. Skupno število članov se je tedaj pomnožilo za 77.

O blagajniškem stanju društva je poročal blagajnik Šusteršič. Koncem leta 1910 je bilo blagajniškega prebitka 2488 K 15 v. Denarnega prometa je bilo 112.699 K 2 v. Članarine se je vplačalo 5488 K; za „Planinski Vestnik“ 6358 K 92 v. Planinske kočje so imele v preteklem letu 22.075 K 99 v dohodkov, oskrbovanje koč pa je veljalo 15.832 K 46 v. Stavbe za planinske kočje so veljale 22.770 K 30 v, inventar v kočah pa znaša 6318 K 58 v.

Na predtog g. Mandija so bili nato soglasno z vzklikom izvoljeni v odbor: za načelnika dr. Jos. Tomišek, za njegovega namestnika ravnatelj profesor Macher.

Nemška šola se ustanovi v Dubrovniku.

V MANUFAKTURNI TRGOVINI

TEOD. HRIBAR   Gosposka ulica šte. 6   v GORICI

— se dobi perilo za neveste rumbersko, belgijsko in šlezjsko platno, Perkal, Batist, Zefir, Satin. —
Modne volne sukno za moško obleko, preproge, zavese, odeje, šivane kuverte, žime, volno za postelje. Jäger, srajce itd. itd.

Vsaka gospodinja,

katera želi pripraviti dobro kavo, uporablja najraje „pravega :Franca:“ s kavnim mlinčkom, ki se izdeluje temeljem največje skrbnosti že dolgo let v zagrebški tovarni.

Ta izborni domači izdelek najtopleje priporočamo.

Naznanilo preselitve.

Znana stara domača tvrdka z železnino

Konjedic & Zajec

naznanja uljudno, da preseli svojo trgovino v prostore hiše

„Goriške ljudske posojilnice“

Gosposka ul. št. 7 (prej krojaška zadruga).

Na novo praktično urejena trgovina omogoči nas naše cenj. odjemalce vsestransko hitro, točno, ceno in pošteno postreči.

Zahvaljevaje se dosedanji cenjeni naklonjenosti, proseč i nadaljne vlnudnosti, priporočamo se za obilne naročbe v naših novih prostorih

z odličnim spoštovanjem

Konjedic & Zajec.

Prva Primorska Tvarnica za lesne izdelke z vodno silo

tvrdke A. KRIZNIČ

ob kolodvoru Podmelec

Sprejema v izvršbo:

vse v stavbeno mizarsko stroko spadajoče izdelke za hiše, vile, šole, bolnišnice, cerkva, javna poslopja itd., kakor: okna, vrata, podove, portale; popolne opreme ljudskih šol, šolske klopi po »Rettig-ovem patentu i. t. d.

Proračuni in načrti brezplačno!

Parketna tvornica opremljena z najnovejšimi stroji nudi parketne deščice iz hrastovega in bukovega lesa, postrežba takojšnja za vsaktero množino!

Zahtevajte vzorce in cene!

Strugarski oddelek nudi vse v strugarsko stroko spadajoče izdelke.

JAMSTVO! Vsa dela so solidno in strokovnjaško izvedena! JAMSTVO!

Obisk strokovnjaka interesantom brezplačen.

Loterijske številke.

29. maja.

Dunaj 73 50 9 28 76
Gradec 21 51 57 47 3

Rojaki! Spominjajte se ob vsaki priliki „Šolskega Doma“

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

MIHALJ TURK

na Korju št. 6.

priporoča slavnemu občinstvu svojo

BRIVNICO.

Zagotavljam točno postrežbo.

Ustanovljena leta 1810.

Ustanovljena leta 1810.

Najstarejša slovenska tovarna paramentov

Josef Neškudla Olumuc

priporoča sledeče predmete po jako zmernih cenah: paramente, baldahine, zastave, cerkveno opravo, z ognjem pozlačene kelihe, monštrance, ciborije, svetilke, lustre, luči, križevе poti. Stari paramenti se dobro popravljajo. Za uboge cerkve precejšnji popust.

Cene brez konkurence in 30% nižje kot drugod.

➔ Pošilja cenike na sahtevo brezplačno in poštnine prosto. ➔

Stojte!

Kdo ne pozna tvrdke

Stojte!

Kerševani & Čuk

na Stolnem trgu (Piazza Duomo) v GORICI št. 97

Vsako pozna to tvrdko, ker ima na prodaj Original Victoria šivalne stroje, ki so najboljši, najcenejši, najtrpežnejši, najlažji, ki delajo še po 10-letni uporabi brezšumno, hitro in točno. Original Victoria šivalni stroji so se vsem šiviljam, krojačem in drugim močno priljubili. Vsakdo naj si ogleda pred nakupom šivalnega stroja

„Original Victoria“ šivalne stroje. Tvrdka da na razpolago učiteljico, ki poučuje brezplačno. Z Original Victoria šivalnimi stroji se izvršuje vsakovrstno umetno vezenje (rekamiranje) itd. itd.

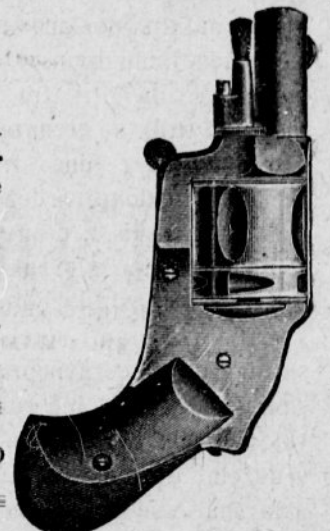
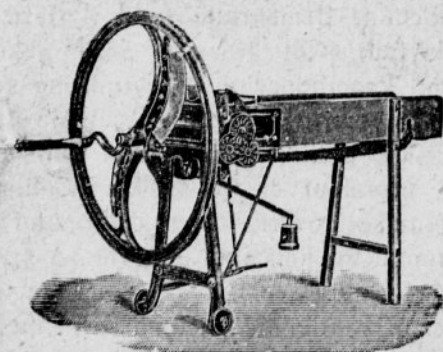
Ta tvrdka ima na prodaj vsakovrstno kmetijsko orodje: slamor, znice, stikalnice, drozgalnice (stroje za mastenje grozdja), pluge, brane itd. itd.

Ta tvrdka ima na prodaj najboljša dvokolesa bela, rdeča itd. z znamko KERŠEVANI & ČUK, ki jih sama izdeluje. Nadalje, puške, samokrese, drugo belgijsko orožje, streljivo. — Potem najboljša

gramofone.

Daje na obroke.

== CENIKI ==
se raz pošljajo
== zastonj. ==

Prva in edina slovenska

v Raštelju št. 7 v GORICI

se bode otvorila 15. majnika t. l.

trgovina z železnino

Za obilne naročbe se priporoča

PINTER & LENARD.